

ZŠ A MŠ DOLANY

Školní rok: **2025/2026**

Preventivní program školského zařízení

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento PPŠ	Základní škola a Mateřská škola Dolany Dolany 84, 552 01 Dolany
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Iveta Hofmanová
Telefon na ředitele	734 620 990
E-mail na ředitele	<i>info@skola-dolany.cz</i>

Jméno školního metodika prevence	Gabriela Vorlíčková		
Telefon	734 620 991		
E-mail	vorlickova@skola-dolany.cz		
Specializační studium	koordinátor KiVa		
Realizátor vzdělávání	Schola Empirica		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Iveta Hofmanová
Telefon	734 620 990
E-mail	hofmanova@skola-dolany.cz

Charakteristika školy

Základní škola Dolany je málotřídní škola, která využívá program **KiVa** podporující zdravé vztahy mezi žáky. Výuka je organizována ve dvou třídách. Žáci se vzdělávají podle ŠVP – **Tvořivá škola pro život.**

Naši školu navštěvuje 25 žáků ZŠ, kteří jsou z Dolan a ostatních spádových obcí – Svinišťany, Čáslavky, Sebuč, Krabčice. Několik žáků je i nespádových.

V ZŠ jsou 2 třídy – I. třída – 4. a 5. ročník, II. třída – 1., 2. a 3. ročník. Naše škola současně vzdělává žáky se specifickými vzdělávacími potřebami.

Na základní škole děti získávají nejen vědomosti, poznatky a dovednosti v různých oborech, ale škola předává dětem i správné životní návyky a postoje. Škola je místem, kde se setkává velké množství dětí s různými postoji a názory, se kterými přichází z rodiny. Každé dítě je originál, přichází z rozdílného prostředí, s rozdílnou životní zkušeností a škola je místo, kde se má setkat s přátelským, ale i podnětným prostředím, které jej bude vhodně motivovat a připravovat pro budoucí život. Základní škola Dolany je málotřídní škola. Výuka je organizována ve dvou třídách. Od 1.1. 2006 nese název Základní škola a Mateřská škola Dolany, okres Náchod. Žáci se vzdělávají podle ŠVP – Tvořivá škola pro život. Z tohoto vzdělávacího programu vycházejí tematické bloky, kterých se týká specifická a nespecifická prevence. Předmětem činnosti je předškolní výchova, poskytování základního a zájmového vzdělávání a zajišťování stravování.

Škola sdružuje: mateřskou školu, základní školu, školní družinu a školní jídelnu.

Žáci využívají k výuce interaktivní tabule, počítače, notebooky, hernu ŠD, tělocvičnu v budově školy, školní dvorek s venkovní učebnou, hřiště a tělocvičnu TJ Sokol Dolany, nová dětská hřiště v obcích.

Riziková místa školy

V budově školy:

- toalety (místo bez dozoru, možnost rizikového chování)
- schodiště (velké riziko úrazů při spěchu)
- chodby (hlučné prostředí)
- šatny (přetížený prostor)
- tělocvična (vyšší riziko zranění)

V okolí školy:

- silnice u školy
- parkoviště (děti vystupují z auta často do silnice)
- přecházení silnice
- školní jídelna (riziko uklouznutí, zranění)
- fotbalové hřiště (riziko konfliktů)

STANOVENÍ CÍLŮ PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY

Cíl:	Zlepšení vztahů mezi žáky, zlepšení školního klimatu
Ukazatele dosažení cíle:	Mapování pomocí pedagogických pracovníků Počet řešených problémů
Zdůvodnění cíle:	Občasné nedorozumění a spory mezi žáky a pedagogickými pracovníky
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Rozvoj a prohlubování komunikačních schopností a dovedností Dosažení maximálního stupně socializace jedince a rozvíjení sociálních kompetencí formou her, modelových situací

Cíl:	Orientace v běžném prostředí
Ukazatele dosažení cíle:	Počet programů na dané téma Mapování pomocí pedagogických pracovníků
Zdůvodnění cíle:	Zvýšení odolnosti a poskytnutí návodu, jak reagovat v základních životních situacích
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Souvisí se zvládáním běžných životních situací a navazování sociálních vztahů Dosažení maximálního stupně socializace jedince Naučit se rozlišovat dobré a špatné

Cíl:	Zvýšit informovanost žáků o závislostech a jejich předcházení
Ukazatele dosažení cíle:	Povědomí žáků o problematice
Zdůvodnění cíle:	Získání informací a zvýšení odolnosti vůči rizikovému chování
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Souvisí se zvládáním běžných životních situací a navazování sociálních vztahů Výchova ke zdravému životnímu stylu

Cíl:	Zvýšit informovanost žáků v rodinné výchově a o rizikovém sexuálním chování. Zvýšit povědomí o rizikovém chování při užívání digitálních technologií
Ukazatele dosažení cíle:	Povědomí žáků o dané problematice
Zdůvodnění cíle:	Získání informací a zvýšení odolnosti vůči rizikovému chování
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Souvisí se zvládáním běžných životních situací a navazování sociálních vztahů Naučit se rozlišovat dobré a špatné

Cíl:	Vzdělávání pedagogických pracovníků
Ukazatele dosažení cíle:	Počet proškolených pedagogických pracovníků
Zdůvodnění cíle:	Zvýšení kompetencí zefektivnění výchovného působení na žáky
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Souvisí se zvyšováním profesní připravenosti pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence

SKLADBA AKTIVIT PPŠ PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

a) Pedagogové

Název a odborné zaměření vzdělávání	Seznámení pedagogických pracovníků s materiály, které jsou na naší škole k dispozici
Stručná charakteristika	Seznámení s různými materiály týkající se preventivních aktivit a možného výskytu rizikového chování
Realizátor/lektor	Gabriela Vorlíčková
Počet proškolených pedagogů	všichni pedagogičtí pracovníci
Počet hodin	1x 45 minut
Termín konání	září

Název a odborné zaměření vzdělávání	Školení pedagogických pracovníků v oblasti kyberbezpečnosti a jejích rizik
Stručná charakteristika	Vzdělávací blok zaměřený na hrozby v online prostředí
Realizátor/lektor	David Kalivoda
Počet proškolených pedagogů	všichni pedagogičtí pracovníci
Počet hodin	1x 45 minut
Termín konání	září

Název a odborné zaměření vzdělávání	Seznámení s preventivním programem školy a dalšími dokumenty
Stručná charakteristika	Seznámení s různými materiály poradenství a prevence
Realizátor/lektor	Gabriela Vorlíčková
Počet proškolených pedagogů	všichni pedagogičtí pracovníci
Počet hodin	1x 45 minut
Termín konání	říjen

Vybraní zástupci z řad pedagogických pracovníků se zúčastní dalších programů dle nabídky poskytovatelů. Následně předají poznatky a informace dalším pedagogickým pracovníkům. Další získávání informací dle aktuální situace a potřeb pracovníka nebo zařízení.

Skladba aktivit preventivního programu pro jednotlivé cílové skupiny

Pedagogičtí pracovníci - možnosti samostudia pro pedagogické pracovníky

- ŘŠ - Studium pro vedoucí pracovníky ve školství
- ŠMP - metodické schůzky s okresním metodikem prevence
- Výchovný poradce – odborné semináře, studium odborné literatury
- pedagogové školy - informace od ŠMP – preventivní program školy a krizový plán školy
- pravidla třídy
- školení pedagogů podle aktuální nabídky DVVP v letošním roce témata PAS, porucha attachmentu, vzdělávání dětí a žáků s poruchami chování a emocí
- Pravidla chování žáků přehodnotit a aktualizovat dle potřeb daného kolektivu, přizpůsobit schopnostem třídy a rodinné skupiny (na začátku školního roku pouze dvě pravidla, další až po splnění předchozích)
- Seznámení se schránkou důvěry, využití školního metodika prevence, výchovné poradkyně a státního zástupce
- Seznámení se školním řádem a BOZ žáků
- Tvorba PP pro daný školní rok – aktualizace akcí dle plánu práce školy
- Supervize pro zaměstnance
- Supervize – pedagogických pracovníků
- Workshop – prevence syndromu vyhoření
- Vánoční besídka pro sponzory a hosty
- Třídní schůzky
- Den otevřených dveří
- Zaměření na příští školní rok
- Závěrečné vystoupení žáků a pedagogických pracovníků pro rodiče a veřejnost

b) Rodiče

Název programu	Pěšky do školy
Stručná charakteristika programu	Podpora zdravého životního stylu, ekologie, bezpečné chování v dopravě, posílení vztahů mezi žáky -rodiči -školou
Realizátor	Všichni pedagogičtí pracovníci
Počet hodin programu	5
Termín konání	15.9.-19.9.2025
Zodpovědná osoba	Ředitelka školy

Spolupráci s rodiči se snažíme věnovat zvýšenou pozornost. Zaměříme se na vytvoření komunikačních pravidel na spolupráci školy se zákonnými zástupci. Rodiče se mohou informovat o dění ve škole kdykoliv telefonicky nebo e-mailem. S dotazy a podněty se mohou

rodiče obracet přímo na vedení školy. Akcemi se snažíme získat důvěru rodičů. Mimo pravidelné třídní schůzky, si mohou rodiče po domluvě smluvit schůzku s pedagogy, konzultovat výukové a výchovné problémy svého dítěte nebo se mohou po dohodě přímo účastnit i výchovně vzdělávacích činností. U žáků s denní docházkou mají rodiče možnost konzultovat potřebné při každém předávání nebo vyzvedávání žáka. Po domluvě s pedagogem mohou rodiče sledovat své dítě při výuce.

Při řešení výchovně vzdělávacích problémů mohou rodiče spolupracovat se školním metodikem prevence, KiVa týmem nebo školním výchovným poradcem.

Potřebné informace jsou k nalezení i na webových stránkách školy.

- pravidelné třídní schůzky, možnost individuálních konzultací - TU, ŠMP, VP
- informace o aktivitách školy - Školská rada, školní web, letáky, pozvánky seznámení s dokumenty školy - rada školy, školní web, nástěnky
- účast rodičů při školních akcích - společná vyrábění, výlety - TU
- informace o preventivních programech pro žáky – ŠMP
- den otevřených dveří - všichni pedagogové
- akce pro rodiče vycházejících žáků - výchovný poradce
- sportovní den pro děti a rodiče ve spolupráci s učiteli a asistenty školy

c) Žáci

Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

V našem ŠVP je obsaženo mnoho tematických bloků zaměřených na různé oblasti z oblasti preventivních aktivit. Vzhledem k cílové skupině našich žáků se tato témata opakují v různých ročnících a postupně upevňují a rozšiřují. Jedná se například o oblasti v dopravní výchově, orientaci v základních činnostech – žáci se učí znát základní pravidla bezpečnosti při různých činnostech, osvojují si základní pravidla z oblasti mravní a etické výchovy, učí se správně chovat při setkání s neznámými lidmi a neznámými situacemi. Dále se žáci seznamují s různými pravidly pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády i mezi lidmi (sociální gramotnost). Učí se rozpoznávat ve svém okolí nevhodné chování a jednání vrstevníků a dospělých, vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby, reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech, a ještě mnoha dalším dílčím dovednostem, které jim pomáhají se správně orientovat v běžných životních situacích.

Dále se v našem ŠVP vyskytují mnohá témata týkající se různých forem rizikového chování.

Témata a cíle primární prevence obsažená v ŠVP Základní školy

Školní preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu povinné školní docházky i žáků vzdělávajících se při mateřské škole. Účastní se ho děti v MŠ a žáci v ZŠ, pedagogický sbor, odborníci a rodiče. Jednotlivé části programu jsou kontrolovány realizátorem programu a pravidelně vyhodnocovány v rámci programu SEPA.

Témata a cíle primární prevence obsažená v ŠVP základní školy 1. stupeň

	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace
1. a 2. ročník	Člověk a svět	Člověk a jeho svět	Zdraví	2+2
1. a 2. ročník	Člověk a svět	Člověk a jeho svět	Bezpečně do školy Vycházka městem	2+2
3. ročník	Člověk a svět	Člověk a jeho svět	Bezpečně do školy Vycházka městem	2+2
4. ročník	Přírodověda	Člověk a příroda	Dopravní výchova: Cyklista	6
4. ročník	Přírodověda	Člověk a příroda	Chraňme přírodu, mimořádné události, zdravý životní styl	4
5. ročník	Vlastivěda	Člověk a společnost	Extremismus, rasismus a xenofobie: Rasismus, Holocaust, Totalitní režimy, soužití Čechů a Němců	2 3
5. ročník	Český jazyk a literatura	Jazyk a jazyková komunikace	Šikana a kyberšikana	3
4. a 5. ročník	Informatika	Informační a komunikační technologie	Kyberšikana	4

Specifická prevence

Název programu	Ochrana osobních údajů
Typ programu	Diskuze spojená s příklady
Stručná charakteristika	Ochrana osobních údajů – co to je, jak se chovat a chránit, co

programu	mohu komu říct.
Realizátor	Učitelé
Cílová skupina	Žáci školy
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	
Návaznost programu na cíle PPŠ	Bezpečné chování na internetu a sociálních sítích
Ukazatele úspěšnosti	Orientace a využití v praxi.
Termín	Září
Zodpovědná osoba	Ředitelka školy

Název programu	Seznámení s Linkou bezpečí
Typ programu	Diskuze spojená s příklady
Stručná charakteristika programu	Děti budou seznámeni s Linkou bezpečí, její smyslem a možnosti jejího využití
Realizátor	Učitelé
Cílová skupina	Žáci školy
Počet žáků v programu	Všichni
Počet hodin programu	1 x 45 minut
Návaznost programu na cíle PPŠ	Orientace v běžném prostředí Souvisí se zvládáním běžných životních situací
Ukazatele úspěšnosti	Povědomí dětí, jak využít Linku bezpečí v praktickém životě
Termín	
Zodpovědná osoba	Ředitelka školy

SOCIÁLNÍ GRAMOTNOST – MRAVNÍ VÝCHOVA

V rámci celoročního zaměření organizace se věnujeme okruhu tzv. sociálních dovedností, které jsou určeny pro posílení odolnosti dětí a žáků vůči vzniku rizikového chování tak, aby co nejlépe zvládaly náročné životní situace

1. Stanovení pravidel jednotlivých tříd s aktivním zapojením žáků
2. Upevnění 3 P a omluva, přiměřeně svému věku se vyjadřovat, nést odpovědnost za své jednání
3. Ochrana proti negativním vlivům, agresivní komunikace, obrana proti této agresi
4. Lhaní a podvádění v běžné komunikaci, jejich účel
5. Kultura chování v jídelně, ve škole
6. Dovednosti pro spolupráci a pro řešení vztahových problémů a konfliktů
7. Chování na veřejnosti, u lékaře, na kulturních akcích...

8. Respekt k základním lidským právům a hodnoty mezilidského chování
9. Asertivní techniky - ochrana proti agresi
10. Mezilidské vztahy - co vztahům škodí, co je podporuje, aplikace do vlastního chování - výběr dětí

DIGITÁLNÍ GRAMOTNOST

V rámci celoročního zaměření se v letošním roce opět věnujeme také gramotnosti digitální. Náplní budou techniky a informace, které jsou určeny pro posílení odolnosti dětí a žáků vůči vzniku rizikového chování a potenciální nebezpečí v digitálním světě.

- práce s informacemi, komunikace, bezpečnost a etické chování v digitálním prostředí, práce s digitálními technologiemi - dle rozumových možností a schopností žáků – průběžně celý školní rok

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Náplní celoročního plánu práce je finanční gramotnost, které se učitelé věnují průběžně během školního roku. V teoretické rovině vycházející z ŠVP, v praktické rovině formou besed, sestavování rozpočtů pro nákup, nebo vaření, seznamování s bankovkami, mincemi, dluhovou pastí, návštěvou finančních institucí a školního jarmarku.

Veškeré aktivity, kterým se v rámci školního vyučování věnujeme, najdeme vždy v celoročním plánu práce a celoročním zaměřením školy. Tyto dokumenty jsou k dispozici na školním serveru, webových stránkách školy a u vedení školského zařízení.

ENVIROMENTÁLNÍ GRAMOTNOST

Po celý rok se věnujeme ekologické výchově, dochází k třídění odpadů, účastníme se projektů a akcí s ekologickou tematikou. Žáci se učí základním dovednostem, které mohou využít v běžném životě.

PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ V RODINĚ

Prevence rizikového chování v rodině je postavena na vytváření zdravých postojů, které korigují jedince směrem k zodpovědnému a bezpečnému chování.

Tento druh prevence je plně v kompetenci škol a pedagogů, nikoliv pouze rodiny, přestože rozumíme, že řešit otázky spojené s menstruací dívek, se sexuálním stykem, ochranou před pohlavními chorobami a zodpovědným přístupem k sexualitě dospívajících může být pro pedagogy náročné a nekomfortní.

Rodinná výchova probíhá pravidelně po celou dobu školního roku. Témata jsou vybírána třídními učiteli dle rozumových schopností a možností jednotlivých dětí na doporučení odborníků z praxe a ŠMP. Vždy formou besed, přednášek, modelových situací, dramatizace, pracovních listů, metodických a odborných materiálů. Každá třída se věnuje vzdělávání v této oblasti i v rámci ŠVP.

PORADENSKÝ TÝM A JEHO NÁPLŇ

Pro žáky je zřízena schránka důvěry, s možností jejího využití jsou žáci průběžně seznamováni během školního roku.

Konzultační hodiny výchovné poradkyně a školního metodika prevence jsou každý čtvrtek mezi 12. a 16. hodinou, nebo dle aktuální potřeby a dané situace. Pro rodiče a pedagogy jsou uskutečňeny po předchozí domluvě, v akutních situacích ihned.

Přehled aktivit na školní rok 2025/2026 – rozdělení dle typu programu

Specifická primární prevence	Nespecifická primární prevence
➤ Zdravé jídlo a potraviny ➤ Beseda finanční gramotnost ➤ Světový den výživy – vaření zdravých jídel ➤ Projektový den – společenské chování ➤ Výjezd na dopravní hřiště v Náchodě ➤ Beseda Obecná pravidla a zásady chování při vzniku mimořádných událostí ➤ Zaměření na zdravý životní styl, zvyšování fyzické kondice žáků - Kyberbezpečnost ➤ Dopravní testy, 1. pomoc ➤ Závěrečné vystoupení žáků a pedagogických pracovníků pro rodiče a veřejnost ➤ Dopravní výchova ➤ Besedy s PČR ➤ Ekologická výchova - Účast na projektu „Ukličme svět, uklidme Česko“, využití přírodní (venkovní) učebny, poznávání okolí a města, třídění odpadu	➤ Slavnostní zahájení nového roku – netradiční dopoledne ➤ Zdravé zuby ➤ Halloween – masky, výzdoba, dlabání dýní ➤ Blahopřání druhým k svátku, k narozeninám - vymyslet dárek pro potěšení ➤ Sportovní setkání dětí ze ZŠ málotřídních Královéhradeckého kraje ➤ Návštěva útulku pro opuštěná zvířata ➤ Kulturní programy s vánoční tematikou ➤ Turnaj v míčových hrách - sokolovna ➤ Šachový turnaj ➤ Světový den knihy - Tvorba společné knihy ➤ Akce IZS ➤ Výjezd na dopravní hřiště v Náchodě ➤ Oslava dne dětí ➤ Školní výlet dle plánu ➤ KiVa lekce - Jsme KiVa škola, netolerujeme šikanu

SPOLUPRÁCE S INSTITUCEMI

Na zajištění poradenské činnosti při primární prevenci i při řešení aktuálních problémů, diagnostiky, dalšího vzdělávání žáků, pedagogů i rodičů se podílejí:

- KiVa tým
- Školní metodik prevence
- Výchovný poradce
- Vedení školy
- Okresní metodik primární prevence
- Okresní státní zastupitelství Náchod
- Pedagogicko-psychologická poradna Náchod
- Speciálně pedagogické centrum Náchod
- CVKHK - zajišťující další vzdělávání pedagogických pracovníků
- Policie ČR, Městská policie Jaroměř
- Probační a mediační služba
- Odbor sociálně-právní ochrany dětí Jaroměř
- Diakonie Červený Kostelec

EVALUACE PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Hodnocení aktivit primární prevence, a to jak specifické, tak i nespecifické je hodnoceno vždy s koncem školního roku v systému evidence preventivních aktivit, nebo školním metodikem prevence pro účely školského zařízení tak, aby docházelo k pravidelnému a účelnému volení vhodných aktivit. Tento materiál je součástí dokumentace školního metodika prevence a je tak k dispozici všem kontrolním orgánům. Jsou zde uvedeny veškeré informace o náplni, úspěšnosti a efektivitě preventivních programů a souvisejících aktivit. Dále je zde evidován počet besed, přednášek, žáků, dětí a pedagogických pracovníků, kteří jednotlivé programy absolvovali, stejně tak, jsou zde uvedeni garanti a přednášející.

V Dolanech dne 1. 9. 2025

Zpracovala: Mgr. Iveta Hofmanová

ředitelka školy